

Postanowienie z dnia 29 listopada 2006 r.

II PZ 51/06

Ograniczenie żądania pozwu w postępowaniu apelacyjnym (art. 193 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.) powoduje ponowne określenie wartości przedmiotu sporu, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.).

Przewodniczący SSN Zbigniew Hajn (sprawozdawca), Sędziowie SN: Herbert Szurgacz, Małgorzata Wrębiakowska-Marzec.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 listopada 2006 r. sprawy z powództwa Stanisława N., Eugeniusza J., Lecha Z., Zbigniewa B., Jerzego M., Wojciecha B., Mieczysława M., Jerzego B. przeciwko Kopalni Węgla Brunatnego K. SA w K. o zapłatę, na skutek zażalenia powoda Jerzego B. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 czerwca 2006 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z 22 czerwca 2006 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu odrzucił skargę kasacyjną powoda. W uzasadnieniu postanowienia Sąd stwierdził, że 2 marca 2006 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, której art. 35 stanowi, że w sprawach z zakresu prawa pracy pobiera się opłatę podstawową w kwocie 30 zł wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Jednakże w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 zł, pobiera się od wszystkich podlegających opłacie pism procesowych opłatę stosunkową. Oznacza to, że rodzaj opłaty od skargi kasacyjnej nie jest uzależniony od wartości przedmiotu zaskarżenia, ale od wartości przedmiotu sporu, która w rozpoznawanej sprawie wynosiła 169.627,90 zł. Pełnomocnik powoda pismem z 7 marca 2006 r. ograniczył żądanie pozwu do 49.000 zł i zrzekł się roszcze-

nia powyżej tej kwoty, jak również cofnął apelację w tym zakresie, jednakże uczynił to już po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej instancji. Skoro pełnomocnik powoda ograniczył żądanie w postępowaniu odwoławczym, to dotyczy ono już wartości przedmiotu zaskarżenia, a nie wartości przedmiotu sporu. Dlatego też, zgodnie z art. 35 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniesiona skarga kasacyjna winna być opłacona opłatą stosunkową.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pełnomocnik powoda wniósł o jego zmianę przez przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej. Skarżący podniósł w szczególności, że ograniczenie żądania pozwu w postępowaniu odwoławczym spowodowało określenie wartości przedmiotu zaskarżenia na 45.000 zł i ta właśnie kwota powinna być brana pod uwagę przy ustalaniu czy powinna być uiszczona opłata podstawowa w wysokości 30 zł, czy też wpis stosunkowy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398) w sprawach z zakresu prawa pracy pobiera się opłatę podstawową w kwocie 30 zł wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Jednakże w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa 50.000 złotych, pobiera się od wszystkich podlegających opłacie pism procesowych opłatę stosunkową. Opłata stosunkowa uregulowana jest w art. 13 ustawy, w myśl którego opłatę stosunkową pobiera się w sprawach o prawa majątkowe, przy czym wynosi ona 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia. W myśl art. 18 ust. 2 przepisy ustawy przewidujące pobranie opłaty od pozwu lub wniosku wszczynającego postępowanie w sprawie stosuje się również, między innymi, do opłaty od skargi kasacyjnej, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Brzmienie powołanych przepisów prowadzi do wniosku, że opłacie sądowej podlega skarga kasacyjna wniesiona w sprawie z zakresu prawa pracy, natomiast rodzaj opłaty jest uzależniony od wartości przedmiotu sporu, określonej według reguł zawartych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego (art. 19 i nast.). Treść zdania drugiego art. 35 ust. 1 ustawy jest wyraźna i wynika z niej wprost, że rodzaj opłaty w sprawach z zakresu prawa pracy (podstawowa, stosunkowa) zależy od wartości przedmiotu sporu przewyższającej 50.000 zł, a nie od wartości przedmiotu zaskarżenia. W nie-

publikowanych dotychczas postanowieniach z 21 września 2006 r. (II PZ 34/06) i 23 listopada 2006 r. (II PZ 43/06) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że uzależnienie rodzaju opłaty od wartości przedmiotu sporu wynika nie tylko z treści wymienionego przepisu, ale także z analizy systemowej. W art. 35 ust. 1 ustawy wymienione są, jako podlegające opłacie, wyłącznie środki zaskarżenia. Natomiast w art. 13 ustawy ustawodawca wyraźnie rozróżnia przypadki pobierania opłaty stosownie do wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia. Jeżeli więc art. 35 ust. 1 ustawy, który obejmuje tylko środki zaskarżenia, nie uzależnia rodzaju opłaty od wartości przedmiotu zaskarżenia, to oznacza to, że jest ona zależna od wskazanej w tym przepisie wartości przedmiotu sporu.

Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela powyższe stanowisko. Najwyraźniej podziela je również Sąd Apelacyjny. Sąd ten nietrafnie jednak przyjął, że ograniczenie przez powoda pismem procesowym z 7 marca 2006 r., złożonym w toku postępowania apelacyjnego, żądania pozwu do 49.000 zł nie spowodowało zmniejszenia wartości przedmiotu sporu, lecz „w istocie dotyczy ono już wartości przedmiotu zaskarżenia”. Sąd Apelacyjny nie wziął pod uwagę, że zgodnie z art. 383 zdanie pierwsze k.p.c., w postępowaniu apelacyjnym dopuszczalne jest ograniczenie żądania pozwu, nie można natomiast rozszerzyć żądania pozwu ani występować z nowymi roszczeniami. Ograniczenie żądania pozwu prowadzi zaś do zmiany powództwa (art. 193 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.), co z kolei powoduje konieczność ponownego określenia wartości przedmiotu sporu, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

=====